

ارتباط هوش هیجانی والدین با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان
آمنه مالمیر^۱، مهدی شریعتی پور^۲،
استادیار، گروه مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فراهان، ایران
گروه مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فراهان، ایران

چکیده :

هدف از پژوهش حاضر بررسی ارتباط هوش هیجانی والدین با اختلالات و حافظه فعال دانش آموزان بود. طرح پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. نمونه تحقیق شامل ۱۷۳ نفر از مادران و دانش آموزان بود که به صورت خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه هوش هیجانی سیبیریا شرینگ، پرسشنامه اختلالات رفتاری وودورث و آزمون حافظه فعال دانیمن و کارپنتر بود. برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری ضریب همبستگی ساده پیرسون و رگرسیون چندمتغیره استفاده شد. نتایج حاکی از آن بود که بین هوش هیجانی والدین (مادر) با اختلالات رفتاری دانش آموزان رابطه منفی معناداری وجود دارد و بین هوش هیجانی والدین (مادر) با حافظه فعال دانش آموزان رابطه مثبت معناداری وجود دارد. نتایج رگرسیون نشان داد که هوش هیجانی والدین (مادر) بصورت منفی پیش‌بینی کننده اختلالات رفتاری دانش آموزان می‌باشد و هوش هیجانی والدین (مادر) بصورت مثبت پیش‌بینی کننده حافظه فعال دانش آموزان می‌باشد.

کلیدواژه‌گان: هوش هیجانی، اختلالات رفتاری، حافظه فعال.

۱- مقدمه :

نوجوانی یکی از مهمترین دوران دانش آموزی است و از نظر نظریه پردازان یک دوره طوفان و فشار است. در این دوران اختلالات رفتاری می‌تواند تعادل عملکرد روانی آنان را برهم بزند و بروز اختلالات رفتاری در نوجوانان به شدت به محیط خانواده که هسته اصلی و شالوده اصلی تشکیل شخصیت نوجوانان است، بر می‌گردد (احدی و جمهری، ۱۳۹۰).

اختلالات رفتاری، اختلالات شایع و ناتوان کننده‌ای هستند که باعث اضمحلال شخصیت و مانع پیشرفت فرد می‌شود. همچنین اختلالات رفتاری به عنوان یک پیش‌آگهی منفی برای سال‌های بعدی زندگی محسوب می‌شوند. اختلالات رفتاری به طور قابل ملاحظه‌ای بر عملکرد تحصیلی، اجتماعی و حرفه‌ای نوجوانان تأثیر منفی می‌گذارد و احتمال ابتلاء به بیماری‌های روانی در دوره بزرگسالی را افزایش می‌دهند (قطبی، ۱۳۹۵).

دانش آموز مبتلا به اختلال رفتاری به دانش آموزی گفته می‌شود که علی‌رغم هوش متوسط یا بالاتر، رفتار اجتماعی و عاطفی وی از نظر فراوانی، شدت، مداومت و شرایط ظهور، تفاوت معناداری با دیگر همسالان خود دارد. رفتارهای ناسازگارانه‌ی به مشکلات فراوانی از قبیل کاهش عملکرد تحصیلی، عزت نفس پایین و افت تحصیلی در دوره‌های بعدی تحصیل دامن می‌زند. اختلالات رفتاری یکی از مشکلات بزرگ نوجوانان است. در اغلب موارد وجود این اختلال در فرد، نه تنها از میزان سازگاری فردی- اجتماعی وی می‌کاهد، بلکه امنیت و بهداشت روانی خانواده و سایر گروه‌های اجتماعی را نیز دچار مشکل می‌کند. در برخی موارد نیز، نوع و شدت مشکل به حدی می‌رسد که موجبات آزار و تهدید حقوقی اعضای دیگر اجتماع را فراهم می‌آورد (یلماز و همکاران، ۲۰۱۳).

وجود اختلالات رفتاری واکنش هایی به همراه دارد که حادثه آفرین بوده و موجبات نگرانی والدین، آموزگار و محیط مدارس را فراهم می آورد، تا جایی که ناگزیر می شوند در این مورد اقدامی انجام دهند و باید عوامل مرتبط با بروز آن بررسی شود (میلر، ۲۰۱۳).

از طرفی امروزه روانشناسی تربیتی، یادگیری را بیشتر مستلزم استفاده بهینه از حافظه فعال می داند. حافظه فعال، یکی از فرآیندهای شناختی مهم و زیربنای تفکر و یادگیری است که به نگهداری اطلاعات در ذهن و کار روی آن‌ها مربوط می شود. حافظه فعال توانمندی دانش آموز برای به خاطر آوردن اطلاعات، پردازش یا مدیریت اطلاعات است و در طیف وسیعی از فعالیتهای آموزشی پیچیده نقش اساسی دارد (پلی و همکاران، ۲۰۱۳).

حافظه فعال اساس یادگیری و یک مهارت شناختی پایه است که توان بالقوه افراد را برای یادگیری تعیین می کند و حتی به نظر عده ای از متخصصین اهمیت آن از بهره هوشی هم بیشتر است. مهمترین کارکردهای اجرایی حافظه فعال می باشد که در زندگی، انجام تکالیف یادگیری و کنش های هوشی به انسان کمک می کند. همچنین طیف گسترده ای از توانایی های شناختی به خصوص درگیر شدن با تعارض و تداخل اطلاعات یا حواسپرتی تحت تاثیر حافظه فعال است (پارسائزاد، ۱۳۹۴).

اما باید گفت تحقیقات درباره تأثیر هیجان والدین و هوش هیجانی والدین بر عملکردهای تحصیلی دانش آموزان و همچنین شکل گیری رفتارهای کودکان بسیار گسترش یافته است. توجه به هوش هیجانی والدین در محیط خانواده دارای اهمیت است، زیرا هیجانها می توانند اطلاعات مفیدی را که برای سلامت روانی مهم هستند فراهم کنند و سبب بروز رفتار مناسب در محیط خانواده شود (زوکوا، ۲۰۱۴).

در پایان باید گفت اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان می تواند معلول عوامل عاطفی و شناختی - هیجانی در والدین باشد و بررسی عوامل مرتبط با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان می تواند بازخورد مناسبی در جهت کاهش بروز اختلالات رفتاری و افزایش میزان حافظه فعال بدهد. بنابراین پژوهش در این راستا صورت پذیرفت.

۱-۲- بیان مساله

دانش آموزان نوجوانان، پختگی هیجانی، اجتماعی آنان وابسته به نوع جو خانواده و جامعه آموزشی است و دانش آموزان این دوره به دلیل اینکه در پایه حساسی هستند و چالش های متعددی در ابعاد تحصیلی، خانواده و نظام آموزشی را تجربه می کنند که دچار اختلالاتی می شوند (میلر، ۲۰۱۳).

در سال های اخیر تمایل فزاینده ای برای تشخیص نوجوانانی که در معرض خطر مشکلات رفتاری هستند مشاهده می شود. این توجه تا حدود زیادی به این دلیل است که نوجوانانی که مشکلات رفتاری مانند پرخاشگری و مشکلات توجه دارند، در معرض خطر بیشتری برای ابتلا به اختلالات شناختی قرار دارند (قطبی، ۱۳۹۵).

اختلال های رفتاری به دو گروه بزرگ تقسیم می شوند: اختلال های درونی سازی که نمود آن بر خود فرد است و نه دیگران مانند افسردگی، اضطراب و شکایات جسمانی و اختلال های برونی سازی که شامل پرخاشگری، بی قراری و رفتار ضد اجتماعی می شود. مدل های اکولوژیک تحول مانند برنر (۱۹۸۶) تأکید دارد که رفتارهای نوجوانان در نتیجه تعامل ویژگی های خانواده و بافت تحولی آن هاست، این مدل چارچوب مناسبی برای مطالعه عواملی که خطر ایجاد رفتارهای مشکل ساز را افزایش می دهند فراهم می نماید (ریبیعی و سلحشوری، ۱۳۹۴).

در نوجوانان اختلالات رفتاری مشکلات زیادی در مدرسه، منزل و با همسالان ایجاد می کند و مشکل اصلی آنان ناتوانی در تنظیم رفتار و توجه است. این نوجوانان اغلب نمی توانند توجه خود را متمرکز کنند و نقص در توجه و حافظه نیز دارند (میلر، ۲۰۱۳).

اسچیربرگ (۲۰۱۰)، به نقل از نوروزی و همکاران، (۱۳۹۴) در طی مطالعه ای نشان دادند که نقص توجه نوجوانان دچار اختلال رفتاری بسیار بیشتر از نوجوانان سالم می باشد. یافته ها حاکی از آن است که تعاملات درون خانوادگی در خانواده های دارای اختلال رفتاری با سطح بالاتری از ناسازگاری و ناهماهنگی همراه است.

چرا که این نوجوانان از دستورات والدین و سایر اعضا تبعیت نمی کنند، تکالیف انجام نمی دهند و رفتارهای منفی بیشتری نسبت به همسالان خود دارند که این شرایط با نحوه میزان تنظیم در بعد هیجان والدین می تواند مرتبط باشد. والدین در توصیف نقش ها اهمیتی اساسی دارند. نوجوانان از طریق تعامل و درگیری هیجانی و عاطفی با والدین به توسعه خود می پردازند و نیز می توان گفت رشح هیجانی والدین می تواند تاثیر عمیقی بر نظام اخلاقی، اجتماعی و شناختی نوجوانان داشته باشد (لازار، ۲۰۱۵).

همچنین باید گفت در دانش آموزان مسئله حافظه فعال یکی از مهمترین ایجاد زمینه پیشرفت تحصیلی است که موجب فرآیند دسشته بندی اطلاعات در ذهن می شود. حافظه فعال در اندوزش و پردازش اطلاعات دریافتی مهم است و می تواند از شرایط محیطی افراد تاثیر بپذیرد (نیسی، ۱۳۹۳).

اما باید گفت اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان می تواند با عامل هیجانی در ارتباط باشد. یکی از عوامل هیجانی که در این پژوهش ارتباط آن با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان بررسی می گردد، هوش هیجانی در والدین دانش آموزان است. هوش هیجانی چیزی در درون هر یک از افراد است که تا حدی نامحسوس است (گلمن، ۲۰۰۳، ترجمه پارسا، ۱۳۹۰). فیند (۲۰۱۲) نشان داد که هوش هیجانی با حافظه فعال رابطه مستقیم معناداری دارد. لازار (۲۰۱۵) نشان داد که هوش هیجانی مادران در محیط خانواده با اختلال پرخاشگری، افکار منفی و ناسازگاری رفتاری رابطه منفی دارد.

هیجان و چگونگی کنار آمدن افراد با آن بخشی از شخصیت آدمی است. توانایی درک، فهم و به کارگیری مهارتهای هیجانی در افراد متفاوت است و این مجموعه سطح هوشیاری، هوش هیجانی شخص را تشکیل می دهد که ایجاد سلامت روانی و رشد عقلانی در محیط خانواده سهم به سزایی دارد. شواهد بسیاری ثابت می کنند افرادی که مهارت هیجانی دارند، یعنی کسانی که احساسات خود را به خوبی می شناسند، هدایت می کنند و احساسات دیگران را نیز درک و به طرز اثربخشی با آن برخورد می کنند، در هر حیطة ای از زندگی متمایزند (زوکووا، ۲۰۱۴). هنگامی که هوش هیجانی به خوبی رشد یابد، افراد در زندگی نیز خرسند و کارآمدند و عاداتی فکری مناسبی در اختیار دارند که موجب می گردند آنان افرادی مولد باشند. افرادی که نمی توانند بر زندگی هیجانی خود تسلط هیجانی داشته باشند، درگیر کشمکش های درونی هستند که از توانایی آنان برای انجام کار متمرکز و تفکر روشن می کاهد و افراد را دچار اختلالات شناختی و تفکری می کند (گلمن، ۲۰۰۳، ترجمه پارسا، ۱۳۹۰). براساس نظر گلمن (۲۰۰۳) هوش هیجانی شامل مجموعه ای از عناصر درونی (میزان خودآگاهی، خودآگاهی، خودانگاره، احساس استقلال و ظرفیت، خودشکوفایی و قاطعیت) و عناصر بیرونی (روابط بین فردی سهولت در همدلی و احساس مسئولیت) است و به ظرفیت فرد برای قبول واقعیات، انعطاف پذیری، توانایی حل مشکلات هیجانی، توانایی حل مساله و مقابله با رویدادها اشاره دارد.

بنا به آنچه بیان شد مسئله اختلالات رفتاری و میزان حافظه فعال دانش آموزان می تواند از والدین نشأت بگیرد و میزان این ابعاد می تواند تحت تاثیر میزان هوش هیجانی در والدین باشد. بنابراین در پژوهش حاضر این مسئله مدنظر است که آیا بین هوش هیجانی والدین (مادر) با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان رابطه وجود دارد؟

۳-۱- ضرورت و اهمیت پژوهش

دانش آموزان به دلیل شناختی، رفتاری و نوع ویژگی هایی که در اجتماع تحصیلی دارند و انتظارات خانواده در مرحله مهمی از رشد شناختی و رفتاری قرار دارند. در بررسی های مختلف مشخص شده است که بروز اختلالات رفتار آموزان ناشی از شرایط نامناسب آنان در محیط خانواده بوده است (قطبی، ۱۳۹۵).

اختلالات رفتاری از شایع ترین مشکلات نوجوانان است. این اختلال تاثیر عمیقی بر زندگی نوجوانان می گذارد. نوجوانان در معرض انواع آسیب ها از جمله ناسازگاری، اختلال رفتاری پرخاشگری و همچنین خطر همراه شدن با سایر اختلالات قرار دارند، بنابراین برای کاهش مشکلات فوق شناسایی روابط مهم با بروز اختلالات رفتاری در نوجوانان در محیط خانه ضرورت دارد. این اختلال رفتاری تا حد زیادی وضعیت تحصیلی و رشد اجتماعی نوجوانان را تحت الشعاع خود قرار داده تا آنجا که این نوجوانان نمی توانند به درستی مسیر سالم و تکاملی رشد را ببینند. از این رو باید چاره ای اندیشید. برآوردهای حاصله میزان شیوع ۵ تا ۲۰ درصد نوجوانان را مبتلا به اختلالات رفتاری را نشان می دهد.

مشکلات رفتاری مانند پرخاشگری، نافرمانی، قشقرق راه انداختن، ناتوانایی های ویژه یادگیری، اختلالات گفتاری-زبانی، اختلالات ناسازگاربعلایم اضطراب و افسردگی و نقص فرایندهای شناختی نیز همواره سلامت رفتاری نوجوانان را کاهش داده است و بسیار اهمیت دارد که ارتباط آن با ابعاد هیجانی در والدین بررسی شود. از طرفی باید گفت دانش آموزان برای موفقیت در بعد تحصیلی نیازمند توانایی در سازماندهی و بسط اطلاعات دارند و برای داشتن حافظه فعال آنان باید در محیط پویا و با رشد هیجانی قرار بگیرند.

وضعیت مناسب حافظه فعال از این جهت مهم است که بر روند رشد تحصیلی تاثیر بسزایی دارد و نیز مولفه مهمی در جهت کیفیت تحصیلی دانش آموزان است. امروزه دانش آموزان به دلیل نقش مهمی که در اداره آینده کشور به عهد دارند، یکی از قشرهای مهم جامعه به حساب می آیند. اهمیت این نقش در این است که دانش آموزان نوجوانان در زمینه های گوناگون علمی، فنی و هنری هر کشوری نقش دارند و در اداره آینده کشور به سمت کمال و اهداف کشور نقش بسیار مهمی را ایفا می نمایند.

بعضی از نوجوانان قادرند خودشان را با شرایط محیطی وفق دهند و با انتخاب رویکرد انعطاف پذیرانه در برابر تغییرات، موفقیت های تحصیلی و شناختی خود را ارتقا بخشند و بعضی از آنان ممکن است دچار مشکلات رفتاری شوند که بر عملکرد آنها تاثیر بگذارد. اما با توجه به مشکلات اجتماعی، شناختی، هیجانی نوجوانان با چالش های متعددی روبرو می شوند که آنها را گاهی دچار اختلال های رفتاری و روانشناختی می کند.

باید گفت در محیط خانواده رشد هوش هیجانی یک مقوله مهم در جهت کیفیت رفتاری و شناختی نوجوانان است. می توان گفت اهمیت هوش هیجانی در محیط خانواده نوجوانان بخصوص در مادران آنان در این می باشد که، هوش هیجانی ریش عاطفی و هیجانی و نیز تخلیه مناسب احساسات در والدین راسبب می شود و می تواند بر نوع رفتار و عملکرد شناختی نوجوانان موثر واقع شود.

به دلیل اینکه وجود اختلال رفتاری در میان دانش آموزان پیامدهای بسیار خطرناکی از جمله افت تحصیلی، فرار از مدرسه، درگیر شدن در فعالیت های خطرناک و سازش نایافته، مشارکت در فعالیت بزهکارانه و جرم آفرین دارد و نیز حافظه فعال ضعیف آنان عملکرد تحصیلی آنان را تحت شعاع قرار می دهد، شناخت ابعاد مرتبط با بروز اختلالات رفتاری و حافظه فعال در آنان می تواند معلمان، مدارس، روانشناسان و افرادی که با تعلیم و تربیت دانش آموزان سروکار دارند را یاری دهد تا با شناخت بیشتری مسایل و مشکلات رفتاری و شناختی نوجوانان را مورد بررسی قرار دهند. در پایان باید گفت با شناسایی ابعاد مرتبط با اختلال رفتاری و حافظه فعال در دانش آموزان می توان زمینه بسترسازی و رشد عملکرد مطلوب حافظه فعال و کاهش اختلالات رفتاری دانش آموزان را فراهم کرد.

پژوهش در این زمینه می تواند در بهبود حافظه فعال و کاهش اختلالات رفتاری دانش آموزان کمک شایانی نماید و نقش هوش هیجانی در بستر خانواده و والدین را بازخورد دهد. لذا پژوهش در این زمینه می تواند گامی نو در زمینه پژوهشی در سطح کشور باشد و بازخورد مناسبی را به سازمان آموزش و پرورش، مدارس و نیز خانوادهها دهد. بنابراین پژوهش در این راستا مهم و ضروری تلقی می شود.

نتیجه گیری

هدف این پژوهش بررسی ارتباط هوش هیجانی والدین با اختلالات و حافظه فعال دانش آموزان بود. جامعه آماری در پژوهش حاضر عبارت از کلیه دانش آموزان مدارس راهنمایی شهر ساوه در سال ۱۳۹۶ بود که شامل ۴۵۰۰ دانش آموز می باشند. نمونه این پژوهش شامل ۱۷۳ مادر و دانش آموز شد که بصورت خوشه ای چندمرحله ای انتخاب شدند. در این پژوهش از سه ابزار پرسشنامه هوش هیجانی سبیریا شرینگ، پرسشنامه شخصیتی وودورث و از آزمون حافظه فعال دانیمن و کارپنتر استفاده شد. در این فصل فرضیه های تدوین شده با توجه به نتایج بدست آمده تبیین می شود و در انتها محدودیت ها و پیشنهادها ارائه می شود.

فرضیه اصلی

- بین هوش هیجانی والدین (مادر) با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان رابطه وجود دارد.

با توجه به نتایج مشخص شد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری هیجان پذیری دانش آموزان برابر $r = -0/16$ می باشد که در سطح $0/03$ معنادار می باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری وسواس دانش آموزان برابر $r = -0/15$ می باشد که در سطح $0/04$ معنادار می باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری گوشه گیری دانش آموزان برابر $r = -0/19$ می باشد که در سطح $0/09$ معنادار می باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات پارانوئیدی دانش آموزان برابر $r = -0/25$ می باشد که در سطح $0/01$ معنادار می باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری افسردگی دانش آموزان برابر $r = -0/20$ می باشد که در سطح $0/08$ معنادار می باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات تهاجمی دانش آموزان برابر $r = -0/18$ می باشد که در سطح $0/01$ معنادار می باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات بی قراری دانش آموزان برابر $r = -0/15$ می باشد که در سطح $0/03$ معنادار می باشد، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و اختلال رفتاری تمایلات ضد اجتماعی دانش آموزان برابر $r = -0/20$ می باشد که در سطح $0/08$ معنادار می باشد. به عبارت دیگر، بین هوش هیجانی والدین (مادران) و وسواس، گوشه گیری، تمایلات پارانوئیدی، تمایلات افسردگی، تمایلات تهاجمی، تمایلات بی قراری و تمایلات ضد اجتماعی دانش آموزان رابطه منفی معناداری وجود دارد. همچنین مشخص شد که، ضریب همبستگی هوش هیجانی والدین (مادران) و حافظه فعال دانش آموزان برابر $r = 0/21$ می باشد که در سطح $0/05$ معنادار می باشد. به عبارت دیگر، بین هوش هیجانی والدین (مادران) با حافظه فعال دانش آموزان رابطه مثبت معناداری وجود دارد.

نتیجه بدست آمده با پژوهش های قطبی (۱۳۹۵)، ربیعی و سلحشوری (۱۳۹۴)، حربی (۱۳۹۴)، نوروزی و همکاران (۱۳۹۴)، محمودی (۱۳۹۴)، صادقی و حسنی (۱۳۹۴)، ابولحسنی (۱۳۹۳)، نیسی و خالقی (۱۳۹۳)، کاظمی (۱۳۹۲)، عاشوری (۱۳۹۲)، رحیمی و بشلیده (۱۳۹۲)، آندرسون و تیل (۲۰۱۶)، تایلر (۲۰۱۶)، سن و نیلتر (۲۰۱۵)، لازار (۲۰۱۵)، یلماز و همکاران (۲۰۱۳)، پیتر و میلسن (۲۰۱۳)، میلر (۲۰۱۳)، رابین (۲۰۱۳)، مارد

(۲۰۱۱) و دیوید و همکاران (۲۰۱۱) که نشان دادند که هوش هیجانی با اختلالات رفتاری رابطه منفی معناداری دارد و با پژوهش های غفوری منش (۱۳۹۵)، نجاتی (۱۳۹۴)، پارسائزاد (۱۳۹۴)، اعتمادی (۱۳۹۴)، نیسی (۱۳۹۳)، لاور و تونی (۲۰۱۶)، ایا و همکاران (۲۰۱۴)، پلی و همکاران (۲۰۱۳)، کاتین (۲۰۱۲) و فیند (۲۰۱۲) که نتیجه گرفتند هوش هیجانی با حافظه فعال رابطه مستقیم معناداری دارد، همسویی دارد.

در تبیین فرضیه اصلی باید اذعان داشت که هوش هیجانی مشکلات شناختی و رفتاری را تحت تاثیر قرار می دهد و سبب افزایش سلامت رفتاری می شود. همان گونه که وایزینگر (۲۰۰۰، به نقل از استیس و براون، ۲۰۱۰) بیان کرد هوش هیجانی باعث می گردد افراد احساسات منفی رفتاری خود را تعدیل کنند، موقعیت را درک کنند و یاد بگیرند چگونه هیجان را مدیریت کنند و این سازماندهی ظرفیت روانی، رفتاری را ارتقا می دهد و اختلال در رفتار را کاهش می دهد. باید بیان نمود که هوش هیجانی در مادران که هسته مرکزی خانواده هستند، توانایی نظارت آنان بر احساسات خود و توانایی رویارویی موفقیت آمیز با تمایلات فرزندان را فراهم می کند و می توان گفت هوش هیجانی در مادران در محیط خانه شناسایی توانایی در برخورد با مشکلات رفتاری فرزندان و غلبه بر این مشکلات و شناسایی شایستگی های فردی فرزندان در رویارویی با موقعیت ها را افزایش می دهد، زیرا که هوش هیجانی در مادران تمرکز مثبت، برنامه ریزی منظم و ارزیابی شرایط و فرایندهای ذهنی، انگیزشی و پذیرش خود را تقویت می کند و سبب می شود در مادران احساسات مناسب بیرون ریخته شود، اختلالات روانی را تجربه نکنند و در تعاملات و ارتباطات با فرزندان تخریب ارتباط عاطفی و هیجانی نداشته باشند. طبق دیدگاه پردازش اطلاعات مایر و سالووی (۲۰۰۳) هوش هیجان سبب رشد هوشمندانه و توانایی به تعویق انداختن احساسات ناخوشایند، توانایی درگیر شدن یا گریز از یک هیجان به صورت مناسب، توانایی کنترل عاقلانه هیجان می شود و با تعدیل هیجان منفی و افزایش درک و شرح هیجان خوشایند، و کاهش اختلال در رفتار در تعامل است. همان گونه که گلنن (۲۰۰۳) بیان نمود هوش هیجانی باعث می گردد که افراد خود آگاهی بیشتری را بدست آورند، بر خود کنترل مناسبی داشته باشند و احساس ناامیدکنندگی، افکار و احساسات ناخوشایندی کمتری داشته باشند. می توان گفت هوش هیجانی در مادران با هماهنگ نمودن فرایندهای ذهنی، هیجانی، زیستی و انگیزشی موجب می شود تا وضعیت رفتاری دانش آموزان منطبق با محیط شود و آنان در مقابل چالش ها، هیجان پذیری کمتری داشته باشند، گوشه گیری و نیز افکار بدبینی، تهاجمی، بی قراری و رفتار ضد اجتماعی پابینی داشته باشند و نیز این هوش هیجانی در مادران سبب رشد مسئولیت فردی و اجتماعی در فرزندان می شود و رفتار ضد اجتماعی دانش آموزان را کنترل می کند، در رفتارهای خود این انش آموزان وسواس ندارند و نیز دچار کشمکش افسردگی نمی شوند، زیرا در محیط خانواده آنان مادران که نقش مهمی در شکل گیری رفتار درست فرزندان دارند، توانایی بالایی در استفاده و تشریح هیجان خود دارند که این هوش هیجانی والدین آنان سبب می شود، دانش آموزان در برابر پیشامدها تسلیم نشوند و با ضعف اراده مواجهه نشوند و در کل اختلالات رفتاری کمتری داشته باشند. بنابراین هوش هیجانی در مادران می تواند انسجام رفتاری دانش آموزان را فراهم نماید و اختلالات رفتاری هیجان پذیری، وسواس، گوشه گیری، تمایلات پارانوئیدی، تمایلات افسردگی، تمایلات تهاجمی، تمایلات بی قراری و تمایلات ضداجتماعی دانش آموزان را کاهش دهد. در این پژوهش مشخص شد که هوش هیجانی والدین (مادران) با حافظه فعال دانش آموزان رابطه مثبت معناداری وجود دارد. در تبیین این نتیجه می توان گفت هوش هیجانی بالا سلامت روانشناختی بالا را فراهم می کند. باید گفت که از دیدگاه شناختی ابراز هیجان مثبت باعث می شود که افراد پیوندهای تازه ای بین ایده ها و اطلاعات دریافتی ببینند و اطلاعات را سازمان دهند، یکپارچه سازند. هوش هیجانی در مادران در محیط خانواده آمادگی آنان را در برابر موانع و مشکلات انعطاف پذیر می شوند، موجب خلق هیجان مثبت در محیط خانه می شود و این ویژگی آرامش در خانه را ارتقا می دهد و نیز دانش آموزان در چنین محیطی یادآوری اطلاعات ثبت شده در حافظه را بهتر ادراک می کنند و در استفاده از اطلاعات آمادگی ذهنی بیشتری دارند. طبق دیدگاه فیلشر (۲۰۱۲) تقویت حافظه فعال از سلامت هیجانی و شناختی خانواده تاثیر می پذیرد. باید گفت هوش هیجانی مادران به دلیل این که توانمندی در ابراز هیجان، تخلیه هیجانی - عاطفی را سبب می شود، موجب می شود مادران در برخورد با فرزندان رفتار مناسبی داشته باشند و این آرامش رفتاری و هیجانی مادران به دانش آموزان کمک می کند تا بعد از ورود اطلاعات تازه، همزمان با پردازش اطلاعات در ذهن، قسمت های مهم آن را بصورت مفیدی ذخیره و ثبت کنند و حافظه فعال بالاتری داشته باشند. این توانمندی هیجانی در مادران با سازماندهی اطلاعات برای حل یک مسئله، رشد مهارت عمیق ذهنی، برنامه ریزی و سازمان دهی مسائل در دانش آموزان مرتبط است و می توان نتیجه گرفت که هوش هیجانی مادران با حافظه فعال دانش آموزان ارتباط مثبتی دارد و با افزایش سطح هوش هیجانی در مادران، میزان حافظه فعال افزایش پیدا می کند.

فرضیه های فرعی

۱- اختلالات رفتاری دانش آموزان را می توان بر اساس هوش هیجانی والدین (مادران) پیش بینی کرد.

با توجه به نتایج مشخص شد، بین متغیر پیش بین هوش هیجانی والدین (مادران) با اختلالات رفتاری دانش آموزان همبستگی چندگانه (MR۰/۲۳) = وجود دارد و نتایج نشان داد که ۵ درصد واریانس اختلالات رفتاری دانش آموزان بوسیله متغیر پیش بین هوش هیجانی والدین

(مادران) قابل تبیین است و متغیر هوش هیجانی والدین (مادران) قدرت پیش بینی اختلالات رفتاری دانش‌آموزان بصورت منفی را دارد ($F=9/95$ و $P<0/002$). طبق نتایج هوش هیجانی والدین (مادران) با بتای ($\beta=-0/23$) قدرت دارد که اختلالات رفتاری دانش‌آموزان را بصورت منفی پیش‌بینی کند.

نتیجه بدست آمده با پژوهش‌های قطبی (۱۳۹۵)، ربیعی و سلحشوری (۱۳۹۴)، صادقی و حسنی (۱۳۹۴)، نیسی و خالقی (۱۳۹۳)، رحیمی و بشلیده (۱۳۹۲)، آندرسون و تیل (۲۰۱۶)، تایلر (۲۰۱۶)، سن و نیلتر (۲۰۱۵)، لازار (۲۰۱۵)، پیتر و میلسن (۲۰۱۳) که نتیجه گرفتند، هوش هیجانی بین منفی معناداری برای اختلالات رفتاری می باشد، همسویی دارد.

طبق نتایج پژوهش مشخص شد، هوش هیجانی والدین (مادران) پیش‌بین منفی برای اختلالات رفتاری دانش‌آموزان است. در تبیین این نتیجه می توان گفت، هوش هیجانی به دلیل اینکه مسبب توانمند ساختن والدین در رشد ابراز هیجان مناسب می‌شود، سبب می‌گردد نحوه تفکر و رفتار فرزندان متناسب بروز نماید و این هوش هیجانی در بستر خانواده شناخت‌ها، احساسات و واکنش‌های هیجانی مادران را تقویت می کند و وجود هوش هیجانی در خانواده، بهداشت روانی در فرزندان را ارتقا می دهد. آوریل (۱۹۹۹) در نظریه خود بیان نمود که افرادی که هوش هیجانی بالایی دارند، سلامت روان شناختی بالایی در خانواده ایجاد می کنند. باید گفت که از دیدگاه شناختی ابراز هیجان مثبت باعث می‌شود که مادران در روابط با فرزندان خود هیجان خود را سازمان دهند، یکپارچه سازند، بنابراین هوش هیجانی در مادران می تواند زمینه بروز هیجان پذیری منفی در دانش آموزان را کاهش دهد و این دانش آموزان در رفتار خود دچار بدبینی، رفتار پرخاشگرانه، بی‌قراری کمتری می شوند و رشد در چنین محیط خانوادگی که در آن مادران هوش هیجانی دارند، برور اختلال در رفتار اجتماعی و رفتار ضد اجتماعی را کاهش می دهد. گلمن (۲۰۰۳) بیان کرد هوش هیجانی باعث می‌گردد که افراد خودآگاهی بیشتری را بدست آورند و این خودآگاهی در مادران، ریش رفتاری را باعث می‌شود، فرزندان بحران کمتری در رفتار دارند، مهارت اجتماعی دانش آموز رشد پیدا می کند. می توان گفت وجود هوش هیجانی بالا در مادر صلاحیت هیجانی و اجتماعی را ارتقا می دهد و این مادران در برخورد با مشکلات فرزندان خود بیشتر موفق هستند، رشد حل مسئله را تقویت می‌کنند و موجب می‌شوند که دانش آموزان نیز در بروز رفتار و هیجان‌های خود سلامت بیشتری داشته باشند و اختلالات رفتاری آنان کاهش یابد. بنابراین می‌توان گفت هوش هیجانی با افزایش خودآگاهی و کیفیت ابراز هیجان در مادران پیش بین مناسبی برای کاهش اختلالات رفتاری در دانش آموزان می باشد.

۲- حافظه فعال دانش‌آموزان را می‌توان بر اساس هوش هیجانی والدین (مادران) پیش‌بینی کرد.

با توجه به نتایج مشخص شد، بین متغیر پیش بین هوش هیجانی والدین (مادران) با حافظه فعال دانش آموزان همبستگی چندگانه ($MR=0/21$) وجود دارد و نتایج نشان داد که ۴ درصد واریانس حافظه فعال دانش آموزان بوسیله متغیر پیش بین هوش هیجانی والدین (مادران) قابل تبیین است و متغیر هوش هیجانی والدین (مادران) قدرت پیش بینی حافظه فعال دانش آموزان را دارد ($F=8/09$ و $P<0/005$) و طبق نتایج متغیر پیش‌بین هوش هیجانی والدین (مادران) با بتای ($\beta=0/21$) قدرت دارد که حافظه فعال دانش آموزان را بصورت مثبت پیش‌بینی کند.

نتیجه بدست آمده با پژوهش‌های غفوری‌منش (۱۳۹۵)، نجاتی (۱۳۹۴)، لاور و تونی (۲۰۱۶)، اپا و همکاران (۲۰۱۴)، پلی و همکاران (۲۰۱۳)، کاتین (۲۰۱۲) و فیند (۲۰۱۲) که نتیجه گرفتند هوش هیجانی می تواند حافظه فعال را پیش‌بینی کند، همسویی دارد.

در تبیین این نتیجه که مشخص شد، هوش هیجانی والدین (مادران) می‌تواند حافظه فعال دانش آموزان را بصورت مثبت پیش‌بینی کند می‌توان گفت هوش هیجانی مادران در خانواده برنامه‌ریزی برای رسیدن به هدف، مدیریت و کنترل احساس، برانگیختگی، بکارگیری نظم در دریافت اطلاعات را می‌تواند موجب شود و این هوش هیجانی در مادران که با فرزندان ارتباط نزدیک عاطفی دارند، بر تفکر منطقی و هوش آنان تاثیر گذار است و می‌تواند سازماندهی اطلاعات در حافظه فرزندان را منظم نماید، زیرا که هوش هیجانی مادران سبب می‌شود ابعاد شناختی و عناصر هیجانی در محیط خانواده رشد یابد و بر رشد قابلیت‌های درون روانی (حافظه) و مهارت‌های بین‌فردی (هوش) اثر مثبت بگذارد. باید گفت هوش هیجانی در والدین می‌تواند درک عمیق و روشن از احساسات فرزندان، رشد هیجان مثبت در فرزندان و خودآگاهی را تقویت می‌کند زیرا که طبق گفته بار-ان (۲۰۰۰) هوش هیجانی عامل مهمی در تعیین توانمندی‌های افراد برای کسب موفقیت در زندگی است و این هوش هیجانی در والدین و بخصوص مادران که محور مهم خانواده در تعاملات خانواده هستند، مهارت، استعدادها و توانایی‌ها که و قابلیت‌ها را رشد می‌دهد و در چنین محیطی، دانش آموزان تحکیم بهتری از اطلاعات در حافظه خود دارند. می‌توان نتیجه گرفت که هوش هیجانی مادران می‌تواند میزان حافظه فعال در دانش آموزان را تقویت کند و هوش هیجانی مادران پیش بین مناسبی برای افزایش حافظه فعال در دانش آموزان می باشد.

پیشنهادات

الف) پیشنهادهای پژوهشی

- پیشنهاد می‌گردد که رابطه هوش هیجانی والدین با اختلالات رفتاری و حافظه فعال علاوه بر مادران در پدران نیز بررسی شود تا با انجام چنین پژوهشی مولفه‌های مهم در ارتباط با اختلالات رفتاری و حافظه فعال در دانش آموزان الویت‌بندی شود.
- پیشنهاد می‌گردد، در پژوهش‌های آینده رابطه عوامل مهم شناختی، هیجانی و اجتماعی در ارتباط با اختلالات رفتاری و حافظه فعال در دانش آموزان بررسی شود.
- پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده نقش عوامل میانجی در رابطه بین هوش هیجانی والدین با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان بررسی شود.
- پیشنهاد می‌گردد، در پژوهش‌های آینده میزان هوش هیجانی والدین، اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان بر اساس ویژگی‌های عمومی مقایسه گردد.

ب) پیشنهادهای کاربردی

- آموزش و پرورش، مدارس با استفاده از نتایج که رابطه هوش هیجانی والدین با اختلالات رفتاری و حافظه فعال را تعیین کرد از مشاوران در جهت شناسایی نقش هوش هیجانی والدین بر رشد ابعاد رفتاری و شناختی در دانش آموزان استفاده کنند.
- پیشنهاد می‌گردد مدیران توجه شایانی به روش‌های آموزشی و برگزاری سمینارهای آموزشی درباره مدل ارتباط هوش هیجانی والدین با اختلالات رفتاری و حافظه فعال دانش آموزان داشته باشند و بستر لازم برای تقویت هوش هیجانی برای والدین را با آموزش مناسب فراهم کنند تا دانش آموزان کیفیت رفتاری مناسب و حافظه فعال مناسبی در جهت ارتقا کیفیت تحصیلی داشته باشند.
- پیشنهاد می‌گردد در مدارس نتایج بصورت بروشر ارائه شود تا عوامل متولی و والدین با درک تعیین روابط بین هوش هیجانی والدین با اختلالات رفتاری و حافظه فعال، در جهت ارتقا حافظه فعال دانش آموزان و نیز کاهش اختلالات رفتاری آنان، همکاری مناسبی داشته باشند.

منابع

۱. بیماران دچار اختلالات شخصیتی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی اهواز.
۲. سقائیان، غلامرضا و سمیع، عبدالله. (۱۳۹۱). رابطه ویژگی های شخصیتی و هوش هیجانی با سبک های مقابله در کارکنان ملی حفاری ایران. سومین سمینار روانشناسی ملی کار- سلامت، دانشگاه آزاد اسلامی مرودشت، تاریخ ۱۷ و ۱۸ اردیبهشت.
۳. شادمرادلو، مهران. (۱۳۹۰). مقایسه نقش هوش هیجانی و هوش شناختی در پیش بینی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پیش دانشگاهی شهر تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید بهشتی تهران.
۴. شاملو، سعید. (۱۳۸۸). بهداشت روانی. تهران: انتشارات رشد.
۵. شاهی، مژگان. (۱۳۹۰). تاثیر آموزش هیجان محور بر میزان شوخ طبعی دانشجویان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی شیراز.
۶. صادقی، غلامرضا و حسنی، مهرداد. (۱۳۹۴). رابطه هوش هیجانی و تعارضات با اختلالات رفتاری. مجله روانشناسی، ۴۷: ۲۸۲-۲۹۶.
۷. عابدی، محمد جواد. (۱۳۹۲). رابطه بین شادکامی و شوخ طبعی با هوش هیجانی دانشجویان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی کرمان.
۸. عاشوری، میعاد. (۱۳۹۲). بینی اختلال رفتاری نوجوانان براساس هوش هیجانی. مجله علوم پزشکی سمنان. دوره ۴۳-۱، ۵۶-۱۰.
۹. عسگری، رضا. (۱۳۹۰). رابطه سلامت روان با بهزیستی و هوش هیجانی کارکنان ملی حفاری ایران در شهر اهواز. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید چمران اهواز.
۱۰. عسگری، پرویز؛ حیدری، علیرضا؛ نادری، فرح؛ مرعشیان، فاطمه؛ نقی پور، سیما و ضمیری، امین. (۱۳۹۰). آزمون های روان شناختی. اهواز: دانشگاه آزاد اسلامی اهواز.
۱۱. غفوری منش، ثریا. (۱۳۹۵). رابطه هوش هیجانی با دقت و حافظه فعال دانش آموزان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی تهران.
۱۲. فنیای، رضا. (۱۳۹۵). رابطه دقت و حافظه فعال با عملکرد تحصیلی در دانش آموزان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی بوشهر.
۱۳. قطبی، حسن. (۱۳۹۵). پیش بینی اختلال رفتاری پرخاشگری بر اساس ناگویی هیجانی و هوش هیجانی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی شیراز.
۱۴. کاظمی، ندا. (۱۳۹۲). رابطه هوش هیجانی والدین با ناسازگاری اجتماعی کودکان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علوم تحقیقات کرج.
۱۵. کردی، صغری. (۱۳۹۰). رابطه بین هوش هیجانی با تحریفات شناختی و پرخاشگری در نوجوانان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علوم تحقیقات خوزستان.
۱۶. کرمی، مریم. (۱۳۹۱). رابطه ویژگی های شخصیتی و هوش هیجانی با سبک های مقابله با استرس کارکنان آب و فاضلاب خوزستان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی اهواز.
۱۷. گلمن، دانیل. (۲۰۰۳). هوش هیجانی. مترجم: نسرين پارسا. (۱۳۹۰). تهران: انتشارات رشد.
۱۸. محمودی، سعید. (۱۳۹۴). بررسی رابطه هوش هیجانی مادران با اختلال رفتاری کودکان در مادران و دانش آموزان دبستانی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی تهران.
۱۹. مرادی، مژگان. (۱۳۹۳). مقایسه هوش هیجانی، سلامت روان و رضایت شغلی دبیران زن و پرستاران شهرستان صحنه. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی کرمان.
۲۰. مظلوم، نادر. (۱۳۹۲). بررسی رابطه هوش هیجانی و ارتباط همدلی با تحریف شناختی دانشجویان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید چمران اهواز.
۲۱. مقدم، علی. (۱۳۹۴). رابطه هوش هیجانی و تحریف شناختی با سلامت روان دانشجویان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی مرودشت.

۲۲. مکتبی، غلامحسین. (۱۳۸۷). تأثیر آموزش هوش هیجانی بر سازگاری اجتماعی، اضطراب اجتماعی و هوش هیجانی در دانشجویان. پایان نامه دکتری روانشناسی. دانشگاه شهید چمران اهواز.
۲۳. موسوی، سالم. (۱۳۹۰). رابطه هوش هیجانی و ویژگی‌های شخصیتی با سلامت روان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی اهواز.
۲۴. میرجعفری، رضا؛ محمدیان، علی؛ سماری، رضیه و احمدی، سجاد. (۱۳۹۳). بررسی میزان باور فراشناختی و اضطراب با اختلالات رفتاری دانشجویان. فصلنامه یافته‌های نو در روانشناسی. دوره ۹، شماره ۳: ۴۳-۵۶.
۲۵. نادری، فهیمه. (۱۳۹۴). رابطه بین هوش هیجانی با رضایت جنسی و رضایت زناشویی در زنان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی تهران.
۲۶. نجاتی، علی. (۱۳۹۴). رابطه هوش هیجانی مادران با حافظه فعال دانش آموزان دبستانی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه الزهرا تهران.
۲۷. نوروزی، سعید؛ پوراعتماد، رضا؛ عسگریان، علی و حجتی، دانیال. (۱۳۹۴). رابطه هوش هیجانی مادران با اختلال پرخاشگری دانش آموزان. روانشناسی تحولی، سال ۸، شماره ۳۰: ۱۳۵-۱۲۴.
۲۸. نوری، آریا. (۱۳۹۱). بررسی رابطه هوش هیجانی با اضطراب و افسردگی در نوجوانان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علوم تحقیقات خوزستان.
۲۹. نوید، جفری. و راتوس، اسپنسر. (۲۰۰۷). بهداشت روانی. ترجمه یحیی سید محمدی. (۱۳۹۰). (چاپ اول). تهران: انتشارات نشر ارسباران.
۳۰. نیسی، سمیه. (۱۳۹۳). رابطه هوش هیجانی با حافظه فعال در دانش آموزان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علوم تحقیقات خوزستان.
۳۱. نیسی، غلامرضا و خالقی، احمد. (۱۳۹۳). رابطه هوش هیجانی و تنظیم هیجان با اختلالات رفتاری نوجوانان. پژوهشنامه علوم انسانی، دوره ۱۴ (۳): ۲۴۹-۲۲۷.

منابع انگلیسی

۱. Anderson, M. & Til, S. (۲۰۱۵). The relationship of emotional intelligence in parent with behavior distortions of students. *Journal of Behavior*, ۵۴ (۴): ۱۰۵-۱۲۰.
۲. Bar-on, R. (۲۰۰۰). The Emotional Quotient Inventory (EQ-I), A measure of Emotional Intelligence.
۳. Cartin, A. (۲۰۱۲). The relationship between emotional intelligence with working memory. *Journal of Cognition and Emotion*. ۲۲(۳):۵۳۹-۵۵۱.
۴. Divid, J., Vaes, J., Brautsaert, D.L. (۲۰۱۱). The relationship of emotional intelligence in mother with behavior distortions of students. *Journal of Psychology*, ۱۰۲, ۶۳۰-۵.
۵. Epa, M.G., Manfredi, C., Rebecchi, D., Rovetto, F., Ruggiero, G.M. (۲۰۱۴). parental overprotection and emotional intelligence as predictors and working memory. *Journal of Psychology Disciplines*, ۴۴(۵): ۱۱۷۲-۱۱۸۱.
۶. Goleman. D. (۲۰۰۳). Emotional intelligence. New York: Batman Book.
۷. Find, Z. (۲۰۱۲). The relationship of emotional intelligence with working memory of students. *Journal of Rational Emotive & Cognitive behavior Therapy*, ۲۳, ۳: ۲۴۵-۲۶۱.
۸. Lawer, H. & Toni, S. (۲۰۱۶). The relationship between emotional intelligence and alexithymia with working memory of students. *Journal of Child Psychology & Psychiatry & Allied Disciplines*, ۴۰, ۷۵۷-۷۶۸.
۹. Lazar, J. (۲۰۱۵). Relationship of resilience and emotional intelligence in mother with behavior distortions. *Journal of Psychology*. V, ۳۸, No, ۶, pp: ۳۳۷-۳۴۴.
۱۰. Mayer, J. D., & Salavey, P. (۲۰۰۳). Emotional intelligence. *imaginarvion. cognition, and ersonality*. ۱۸۵-۲۱۷.
۱۱. Mayer, J.D., Stroud. L.R., woolery, A., & pel, E.S. (۲۰۰۰). Perceived emotional intelligence, stress, reactivity, and symptom reports fathered exploration using trait mood scale. *Journal of Applied Psychology*, ۱۷, ۶۱۱-۶۲۷.

۱۲. Marder, A. (۲۰۱۱). Relationship of resilience and emotional intelligence with aggressive. *International Journal of Stress Management*. ۷ ۱۴(۴), ۳۹۸-۴۱۶ .
۱۳. Miler, P. (۲۰۱۳). The relationship between emotional intelligence in parent with aggressive. *Journal of psychology Behavior*, ۳۲, ۳۲۳-۳۳۴.
۱۴. Mishel, A. (۲۰۱۳). Relationship between of spiritual and emotional intelligence with aggressive. *International Journal of Mental Health*, ۲۳(۴), ۵۳-۶۸.
۱۵. Pitr, D., & Milsen, A. (۲۰۱۳). relationship between of Psychometric properties of the HEXACO Personality Inventory and emotional intelligence with behavior distortions of students. *Journal Academy of Psychology*, ۵۶ (۱), ۳۹۶-۴۰۶.
۱۶. Plei, D., Nildelsen, T., & Wiley, F. (۲۰۱۳). The relationship between of emotional intelligence and working memory. *Journal of Hom Nutr. Diet*. ۱۵ (۱): ۹-۱۷.
۱۷. Rabin, D. (۲۰۱۳). Relationship between of emotional intelligence with anxiety and depression. *Journal of Psychology*. ۱۴۲, ۳-۴۴.
۱۸. Raise, A. (۲۰۱۳). Cognitive therapy: A ۳۰- year retrospective. *Amrican psychologist*, ۴۶: ۲۶۵-۳۷۵.
۱۹. Shoares. A. (۲۰۱۳). Emotions Intelligence. *Journal of Personality*, ۶۳ (۲), ۲۶۲ - ۲۷۴.
۲۰. Sen, S., & Nilter, T. (۲۰۱۵). Relationship between of emotional intelligence with anxiety and aggressive. *The Journal of Social psychology*. ۱۳۹.(۱). ۸۰-۸۹.
۲۱. Sties, W., & Berwn, G. (۲۰۱۰). Resilience and congitive emotion intentions: pair rewards fair treatment. *Journal of Social Psychology*: ۱۴۲, ۳.
۲۲. Taylers, P. (۲۰۱۶). The relationship between of emotional intelligence and interpersonal cognitive distortions with behavior distortions. *Journal American Psychiatry*. ۳۶ (۹): ۴۵۷-۴۶۱.
۲۳. Zuskova, K. (۲۰۱۴). Emotions Intelligence. *Journal of Applied sport psychology*, ۲۰, p: S ۶۳.
۲۴. Yilmaz, E.A. Gencoze, T., Wells, A. (۲۰۱۳). The causal role of emotional intelligence in mother on the behavior distortions of students. *Journal of Educational Psychology*, ۴۰ (۳): ۱۳۰-۱۴۲.